

Hindi Urdu for Health

The Practice of Medicine in Hindi and Urdu

repositories.lib.utexas.edu/handle/2152/64261

Hindi Urdu Flagship | South Asia Institute | Department of Asian Studies | The University of Texas at Austin

Ayurvedic Practice

Ayurveda is an ancient Indian system of medicine that has developed and flourished at least since the time of the fourth Veda, Atharva-Veda. In fact, the sway of Ayurveda, literally, the “scripture of longevity” has been such on the mind of the populace that it has sometimes been called the fifth Veda. It is often thought of as a “holistic” system of medicine that brings into balance the three vital components of the body through the use of herbs and specific dietary practices. Scholars have pointed out that Ayurveda was so developed even in the ancient times that one can find references to surgery within it, referred to as “Shalya Chikitsa.” Not many Ayurvedic doctors practice Shalya Chikitsa now, for that part of medicine has been taken over by modern medicine and hospital based surgery. However, the principles of Ayurveda are still recognized to be universally applicable and therefore, very popular in India and the Indian diaspora. There are many reputed indigenous pharmaceutical companies that produce Ayurvedic medicine for sale all over the world.

KARANJA

About this lesson: Description of the "Karanja" plant and its importance in Ayurveda.

Video URI: hdl.handle.net/2152/65494

Contents:

Hindi Transcription.....	2
Hindi Vocabulary	2
Hindi Questions	3
Urdu Transcription.....	4
Urdu Vocabulary	4
Urdu Questions	5

Hindi Transcription

हां जी, श्रीमान जी, ये देखो, करंज है... ये दवाईयों में बहुत काम आता है... जैसे, ये इसके अंदर जो बीज निकलते हैं, इस बीज को छीलकर इसके अंदर से गिरी निकाल ली जाती है... गिरी निकालने के बाद में इसको कूट-पीस के इसका चूरण तैयार कर ले... एक चम्मच सुबह, एक चम्मच शाम को खाणे से, एक महीना तक खाणे से, ये बवासीर को और जी शूगर को बिल्कुल खतम कर देता है... और बुखार में भी बहुत काम आता है... इसके जो पत्ते हैं, इसको, पत्ते, इस पत्ते की गोभ को काली मिर्च के साथ पीस कर, घिस कर पीने से, ठंडाई की तरह रगड़कर पीने से बुखार को बिल्कुल खतम कर देता है... बुखार में और शूगर में और बवासीर में हमारी अजमाईश शुदा, गारंटी के साथ पक्की औषधी है ये... इसका नाम करंज है... हां...

Hindi Vocabulary

Karanja	करंज
Medicines	दवाईयों
Is used, is useful	काम आता है
Peeled	छीलकर
Having pulverized and ground	कूट-पीस के
Seed	गिरी
One spoon in the morning	एक चम्मच सुबह
One spoon in the evening	एक चम्मच शाम
Month	महीना
Hemorrhoids	बवासीर
Sugar	शूगर
Leaves	पत्ते
Black pepper	काली मिर्च
Ground	पीस कर
Rubbed	घिस कर
Cold	ठंडाई
Rub	रगड़कर
Fever	बुखार
	अजमाईश शुदा
	पक्की औषधी
Guarantee	गारंटी

Hindi Questions

1. करंज की औषधि किस काम में आती है?

- 1 कैंसर में
- 2 पेट दर्द में
- 3 जुकाम में
- 4 बवासीर में

2. बवासीर और शुगर में करंज के

- 1 पत्ते काम आते हैं
- 2 बीज काम आते हैं
- 3 छाल काम आती है
- 4 पत्ते की गोभ काम आती है

3. बुखार में करंज के

- 1 पत्ते काम आते हैं
- 2 बीज काम आते हैं
- 3 छाल काम आती है
- 4 पत्ते की गोभ काम आती है

Urdu Transcription

ہاں جی، شریمان جی، یہ دیکھو، کرنج ہے۔۔۔ یہ دوائیوں میں بہت کام آتا ہے۔۔۔ جیسے، یہ اس کے اندر جو بیج نکلتے ہیں، اس بیج کو چھیل کر اس کے اندر سے گری نکالی جاتی ہے۔۔۔ گیری نکالنے کے بعد میں اس کو کوٹ پیس کے اس کا چورن تیار کر لے۔۔۔ ایک چمچ صبح، ایک چمچ شام کو کھانے سے، ایک مہینہ تک کھانے سے، یہ بواسیر کو اور جی شوگر کو بالکل ختم کر دیتا ہے۔۔۔ اور بخار میں بھی بہت کام آتا ہے۔۔۔ اس کے جو پتے ہیں، اس کو، پتے، اس پتے کی گوبھ کو کالی مرچ کے ساتھ پیس کر، گھس کر پینے سے، ٹھنڈائی کی طرح رگڑ کر پینے سے بخار کو بالکل ختم کر دیتا ہے۔۔۔ بخار میں اور شوگر میں اور بواسیر میں ہماری آزمائش شدا، گارنٹی کے ساتھ پگی اوشدھی ہے یہ۔۔۔ اس کا نام کرنج ہے۔۔۔ ہاں۔۔۔

Urdu Vocabulary

Karanja	کرنجا
Medicines	دوائیوں
Is used, is useful	کام آتا ہے
Peeled	چھیل کر
Having pulverized and ground	کوٹ پیس کے
Seed	گری
One spoon in the morning	ایک چمچ صبح
One spoon in the evening	ایک چمچ شام
Month	مہینہ
Hemorrhoids	بواسیر
Sugar	شوگر
Leaves	پتے
Black pepper	کالی مرچ
Ground	پیس کر
Rubbed	گھس کر
Cold	ٹھنڈائی
Rub	رگڑ کر
Fever	بخار
	اجمائش شدا
	پگی اوشدھی
Guarantee	گارنٹی

Urdu Questions

بواسیر اور شوگر میں کرنا کے

- 1 پئے کام آتے ہیں
- 2 بیج کام آتے ہیں
- 3 چھال کام آتی ہے
- 4 پئے کی گوبھ کام آتی ہے

بخار میں کرنا کے

- 1 گبتے کام آتے ہیں
- 2 بیج کام آتے ہیں
- 3 جچھال کام آتی ہے
- 4 پئے کی گوبھ کام آتی ہے